

INDUSTRIMINISTERIET

NOTAT

Dato: 25. januar 1991
Journal nr.: 90-711-5
Reference: BR/RK

UDKAST
Notat til ministeren
om
Granskningsudvalgets rapport
i forbindelse med SCANDINAVIAN STAR.

Det granskningsudvalg, der blev nedsat efter branden på SCANDINAVIAN STAR, forventes i meget nær fremtid at afgive sin rapport. Rapporten forventes offentliggjort ved et pressemøde i Oslo, hvortil også dansk presse vil blive indbudt. Pressemødet vil finde sted, umiddelbart efter at rapporten er afleveret i det norske Justitsdepartement. Samtidig vil rapporten blive gjort tilgængelig for danske myndigheder.

Rapporten peger på kritisable forhold om bord på SCANDINAVIAN STAR, herunder enkelte klare tekniske mangler (bl.a. en manglende branddør), besætningens generelt dårlige sprogkundskaber, visse navigationsofficerers utilfredsstillende sikkerhedsuddannelse, at der i strid med SOLAS ikke var afholdt båd- og brandøvelse, samt at flere nøgleofficerer overså deres ledelsesfunktioner og i stedet iværksatte individuelle aktiviteter på tilfældig basis. Udvalget konkluderer, at skibet ikke var klar til at blive sat i fart, og at det formentligt skete efter pres fra rederiet.

Rapporten indeholder også en kritik af den praksis, som såvel de danske som de norske myndigheder fulgte ved kontrol af udenlandske passagerskibe forud for branden; en praksis der indebærer, at styrelsen ikke synede

SCANDINAVIAN STAR. Udvalget understreger flagstatens konventionsforpligtelser til effektivt at udøve kontrol over skibe, der fører dens flag. Imidlertid peger Udvalget samtidig på, at konventionerne giver havnestaten ret til at udøve en selvstændig kontrol. Udvalget finder det af afgørende betydning, at havnestaten udøver denne kontrol og begrundet det dels med visse staters manglende evne eller vilje til at håndhæve de internationale regler for deres egne skibe, dels med den kritik der har været rettet mod kvaliteten af det kontrolarbejde, der i stedet udføres af klassifikationsselskaberne.

Udvalget konkluderer, at den i Danmark og Norge praktiserede havnestatskontrol på flere måder har været svag, men at den på den anden side har været i overensstemmelse med regelgrundlaget samt den af langt de fleste stater anlagte praksis. Kritikken rettes derfor i første række mod det internationale regelgrundlag. Udvalget finder imidlertid også, at søfartsadministrationerne burde have registreret det af udvalget nu påpegede behov for en skærpet kontrol og handlet derefter.

Rapporten indeholder en lang række anbefalinger såvel af teknisk art, som om procedurer og regler mv. En række af anbefalingerne gennemførte Danmark umiddelbart efter branden, mens andre allerede er under behandling under Skibstilsynsrådet. Udvalgets anbefalinger inden for Industriministeriets område vil naturligvis i deres helhed blive forelagt Skibstilsynsrådet til udtalelse.

Udvalget forslår som nævnt en skærpet havnestatskontrol. En sådan skærpelse gennemførte Danmark, Norge og Sverige umiddelbart efter branden om bord på SCANDINAVIAN STAR. Kontrollen omfatter således allerede kontrol af operationelle forhold samt krav om forhåndsgodkendelse af passagerskibe i fast rutefart på Danmark, og går derfor videre, end det er aftalt i Paris-Memorandumet om havnestatskontrol. Den skærpede havnestatskontrol er efter Søfartsstyrelsens opfattelse på kanten af, hvad sikkerhedskonventionen (SOLAS) tillader. Der er tidligere fra flere landes side gjort indsigelser mod sådanne unilaterale tiltag. Disse vil efter Sty-

3.

relsens opfattelse føre til uhensigtsmæssigt mange regimer og regelfortolkninger, som er i modstrid med det samarbejde på tværs af grænserne, der som følge af erhvervets internationale karakter er absolut nødvendigt. Derfor bør generelle retningslinjer for havnøstatiskontrol overvejende forberedes internationalt. Således pågår der i øjeblikket på bl.a. dansk initiativ et intensivt arbejde i Paris-Memorandumets regi med henblik på at udarbejde retningslinjer for operationel kontrol. En fuldstændig gennemførelse af udvalgets forslag til havnøstatiskontrol med passagerskibe vil efter Styrelsens opfattelse kræve tilsvarende skærpede syn med danske passagerskibe. Søfartsstyrelsen anfører, at en gennemførelse må forudsætte en ikke ubetydelig ressourcetilførsel eller en nedprioritering af andre synsopgaver.

- ./. Der vedlægges et udkast til ministerens eventuelle kommentarer til Granskingsudvalgets rapport.

UDKAST

Ministerens kommentarer til Granskningsudvalgets rapport.

Det skandinaviske Granskningsudvalg, der blev nedsat umiddelbart efter branden på SKANDINAVIAN STAR den 7. april 1990, har nu fremlagt en meget omfattende rapport. Rapporten afdækker en række mangler og svagheder, som havde eller kan have haft betydning for udfaldet af ulykken. Men rapporten afdækker også mangler og svagheder, som ikke direkte havde betydning for ulykkesforløbet, men som under andre omstændigheder kunne have fået alvorlige følger, og som jeg derfor synes, det er ligeså vigtigt at notere sig.

Rapporten peger navnlig på en række "menneskelige svigt" i forbindelse med katastrofen. Ikke mindst finder jeg det kritisabelt, at skibs- og redelighed tilsyneladende ikke under skibets klargøringsperiode i tilstrækkeligt omfang tog hensyn til den del af klargøringen, som har betydning for passagerernes sikkerhed. Måske også derfor demonstrerede selve ulykkesforløbet generelt manglende rutine, manglende initiativ og manglende organisation.

Rapporten afdækker i flere henseender svagheder ved besætningens kompetence og skibets sikkerhedsudstyr. Endvidere peger rapporten på svagheder ved den kontrol, der udøves med skib og besætning, svagheder ved redningstjenesten samt mangler ved regler om økonomisk sikring af skadelidte og efterladte ved skibsuplykker. Fælles for mange af disse svagheder er, at de i et vist omfang kan afhjælpes ved gennemførelse af regel- eller praksisændringer.

Flere af Granskningsudvalgets forslag om skærpede regler er allerede gennemført i Danmark umiddelbart efter ulykken. Det drejer sig for eksempel om forhåndskontrol af alle passagerskibe i fast rute på dansk

havn og en havnestatskontrol, der i højere grad tager sigte på de operationelle forhold om bord.

Det er indlysende, at de erfaringer, der kan drages af ulykken og som Granskningsudvalget har synliggjort og konkretiseret, skal bruges. Derfor vil jeg overgive rapporten til Skibstilsynsrådet, så de mange anbefalinger hurtigt kan blive drøftet med erhvervets parter, og derefter omsat til konkret handling. Det kan blive i form af nye danske regler, procedurer og lignende. Det kan også blive til forslag til forbedring af internationale regler, der skal fremsættes i de relevante internationale forsamlinger. Derudover vil jeg tage initiativ til nedsættelse af en fællesnordisk arbejdsgruppe med henblik på at vurdere rapportens indstillinger.

Jeg vil samtidig sørge for, at andre berørte danske myndigheder bliver gjort bekendt med rapporten.

Sideløbende med arbejdet i Granskningsudvalget har Skibstilsynsrådet allerede udarbejdet en række forslag til initiativer, der kan forbedre sikkerheden i passagerskibe. Disse forslag må nu også sammenholdes med Granskningsudvalgets forslag og konklusioner.

At ulykken fik et så tragisk omfang kan ikke beklages dybt nok. Jeg håber derfor, at Granskningsudvalgets arbejde og rapportens anbefalinger kan medvirke til at hindre større skibsbrande i fremtiden - det er det, det nu må dreje sig om.

ACTIVITY REPORT

TRANSMISSION OK

TN #	2913
CONNECTION TEL	39271323
CONNECTION ID	G3
START TIME	01/25 12:14
USAGE TIME	03' 05
PAGES	6

TELEFAX

TIL:

Løfartsstyrelsen
Ermanavn
direktør T. R. Feindler
attention
39 27 13 23
telex

adresse

FRA:

INDUSTRIMINISTERIET, Breinholt
telex: 83 12 37 78
telefon: 83 92 33 50
telex: 22373 Indumi dk
adresse: Slotsholmsgade 12, 1216 København K.

EMNE:

udkast til notat om
grænsekenningsadv. rapport med
anmodning om bemærkninger
Antal sider (incl. dette fremsendelsesark): 6

Befremt De ikke har modtaget ovennævnte antal sider, bedes De venligst
snarest kontakte Industriministeriet pr. telefon (83 92 30 89 / 83 92 30 90
/ 83 92 31 76 / 83 92 30 07) eller telex (22373 Indumi dk).

Ruth M. Skov
underskrift

INDUSTRIMINISTERIET